

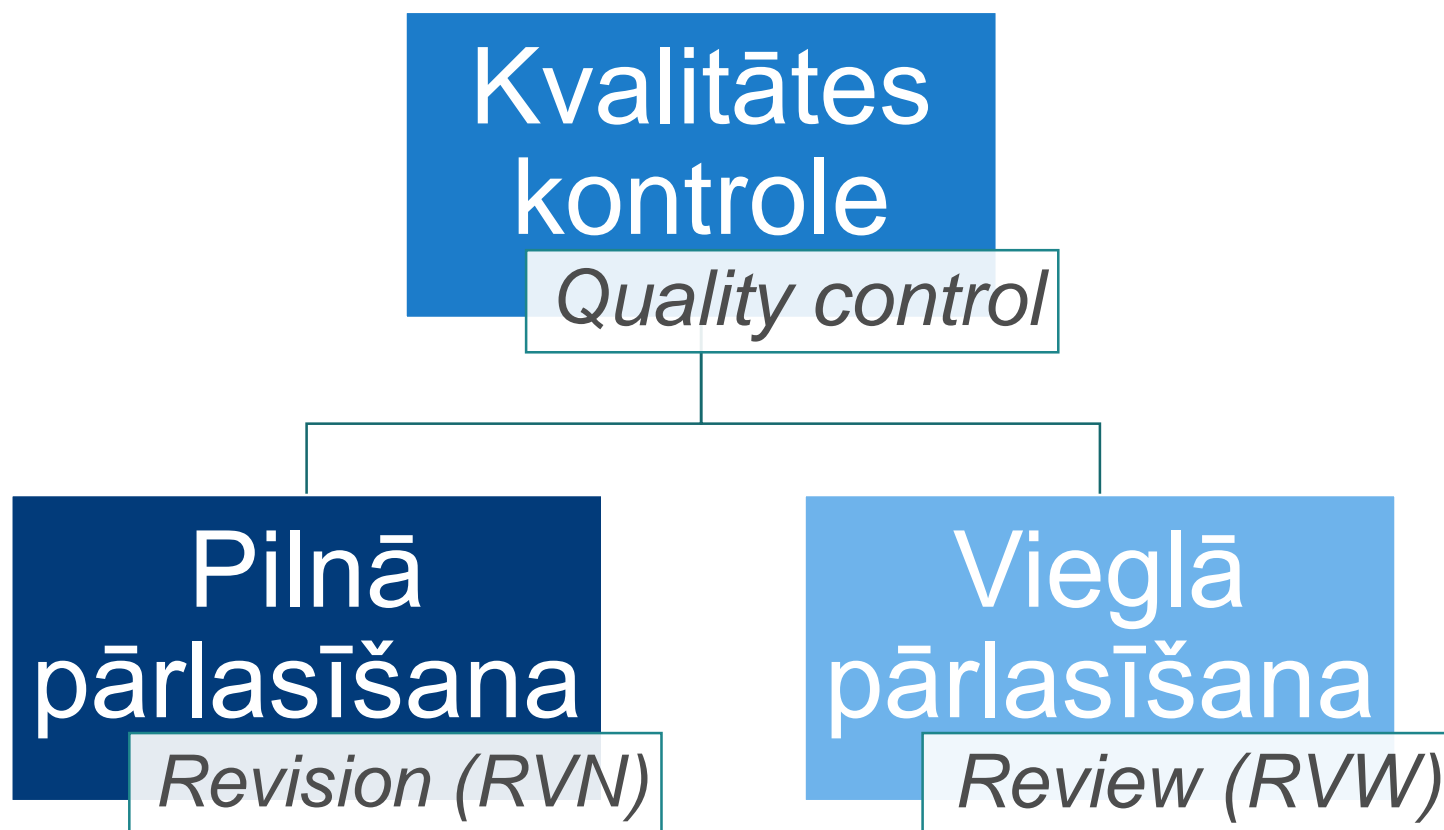

Tulkojumu rediģēšanas prakse Eiropas Komisijā

“Tulkojam Eiropu” Rīgā, 2022. gada 3. novembrī

*Līga Kalniņa, EK Tulkošanas ĢD
LV departamenta kvalitātes koordinatore*

Rediģēšanas veidi Tulkošanas ĢD

Origināla rediģēšana
Editing

Ex post

Pārlasīšanas veidi

1) *Revision (RVN)* - “pilnā” pārlasīšana

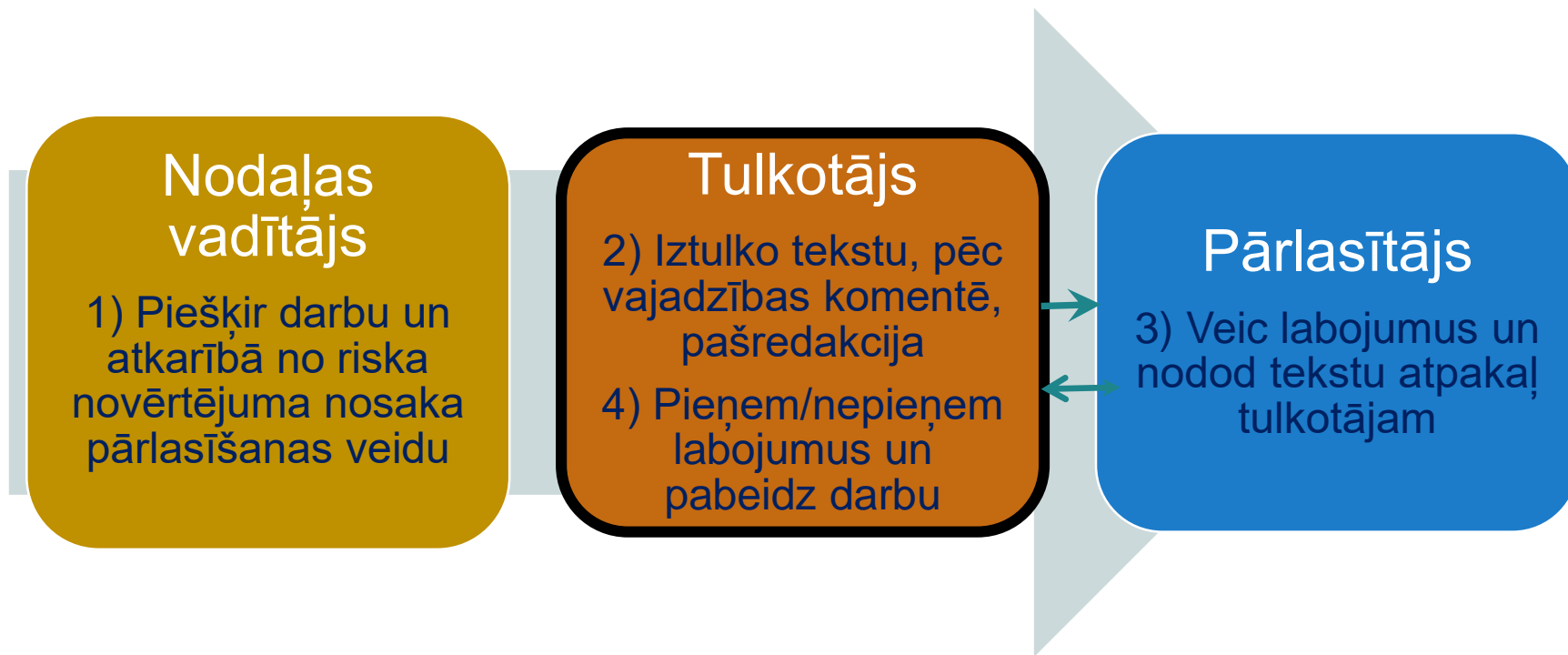
Mērķvalodas teksta pārbaude, salīdzinot ar avotvalodas tekstu un izvērtējot tulkojuma piemērotību paredzētajam mērķim.

2) *Review (RVW)* – “vieglā” pārlasīšana jeb pārskatīšana

Mērķvalodas teksta pārbaude, izvērtējot tulkojuma piemērotību paredzētajam mērķim.

Darbplūsma EK Tulkošanas ĢD

Svarīgi aspekti

1. Tulkotājs un pārlasītājs ir kolēģi

2. Pārlasītājs padomdevēja statusā

3. Komandas darbs

4. Galīgo lēmumu pieņem tulkotājs

Scenāriji

- Jaunie kolēģi sāk pārlasīt pēc pārbaudes laika beigām (vai kad tas pagājis līdz pusei).
- Dalītus dokumentus kolēģi pārlasa savstarpēji.
- Lielas tematiskās pakas (kā budžetu) pārlasa specializējušies tulkotāji, lai nodrošinātu konsekvenču.

Tulkošanas kvalitātes vadlīnijas (2015)

DGT translation
quality guidelines

Kvalitātes kontrole atkarībā no kategorijas:

- A kategorija: tiesību akti, publiskā iepirkuma dokumenti, vakances
- B kategorija: ziņojumi, budžets, baltās un zaļās grāmatas
- C kategorija: plašai sabiedrībai domāti teksti (paziņojumi preseī, tīmekļa vietņu saturs)
- D kategorija: no dalībvalstīm un iedzīvotājiem iesūtītie dokumenti

Principi

- Atrast un izlabot kļūdas
- Nošķirt ieteikumus no labojumiem

- Neaizrauties ar gaumes diktātiem labojumiem (stils).
- Ar labojumiem neievieš jaunas kļūdas.

Ideāla saspēle

Komunikācija

- Komentāri *SDL Studio*
- Saziņa ar autordienestu

Dažādas pieejas atkarībā no teksta veida

- Tiesību akti
- Paziņojumi presei, web
- Budžets

Laiks un termiņi

- Laiks pārlasīšanai
- Laiks darba nodošanai

Kvalitātes rīki

- Rīks ciparu pārbaudei (*Ruby Checker*)
- *QA Settings Studio* (mēneši, valstis, iestādes)
- *IATE*

Modeļi

- Normatīvā atmiņa, standartfrāzes rokasgrāmatās
- Atsauces dokumenti
- Veidnes (Eiropas pusgads)

Automātiski bez pārlasišanas

- Standartizēts saturs ar nedaudziem mainīgajiem elementiem:
 - paziņojumi par koncentrāciju
- Īsas versijas
- Laika spiediens

Ārtulkojumu rediģēšana

- Saskaņā ar līgumu ārtulkojumi tiek piegādāti pārlasīti un jau gatavi publicēšanai.
- 10 % lappušu skaita (ne mazāk kā 2 lpp. un ne vairāk kā 25 lpp.) tiek vērtētas, vai tās atbilst kvalitātes kritērijiem. *Evaluation (EVA) + revision (RVN)*

Ļoti labs / labs / nepietiekams / nepieņemams

- Atkarībā no riska un vērtējuma atlikušos 90 % var nepārlasīt (vai pārlasīt).
- Vērtētājs = pārlasītājs un validētājs.

Kļūdu veidi

Saīsinājums	Atšifrējums	Apraksts
ACCY	<i>Accuracy</i>	Satura un jēgas kļūdas (skaitļi, saturs)
TERM	<i>Terminology</i>	Terminoloģijas kļūdas, nekoncekvence
STJOB	<i>Style job</i>	Atsauces dokumentu, rokasgrāmatu ievērošana
STGEN	<i>General style</i>	Pārpratumus raisoša vārdu kārtība, stils
LNORM	<i>Language norm</i>	Gramatika, pareizrakstība, interpunkcija
DSGN	<i>Design</i>	Noformējums

Katra kļūda var būt nopietna vai ne tik nopietna (*major/minor*).

Ideāls teksts neeksistē, bet pārspīlēta
tieksme uz perfekcionismu
nenovēršami ievedina strupceļā.

Guntis Berelis, “...rakstīt...”, Orbīta, 2022

If in doubt whether to make a change in the text, don't.

Braiens Mosops (*Brian Mossop*)

Avotteksta rediģēšana

- Redaktoru nodaļa EK Tulkošanas ĢD = 18 darbinieki + vadītājs
- 2021. gadā – 31 000 lappušu jeb 56 % augsta profila tekstu:
 - politiskie dokumenti, ziņojumi,
 - runas, ieraksti sociālajos medijos, brošūras.
- Skaidras valodas principi
- Avotteksta rediģēšana uzlabo mašīntulkošanas resursu kvalitāti.

Paldies par uzmanību!

© European Union 2022

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

